

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

مریم
۰۵ فبروری ۲۰۱۹

نگاهی به رویدادهای ونزوئلا

در روزهای اخیر رویدادهای مربوط به ونزوئلا به یکی از رئوس اخبار بین المللی تبدیل شده است و به ویژه رسانه های غربی اخبار دامنه داری را با خطوط دلخواه خود در افکار عمومی پخش می کنند. البته بحران ونزوئلا رویداد تازه ای نیست. سالهاست که تحت حکومت طبقه بورژوازی وابسته و غارتگر حاکم بر این کشور امریکای لاتینی که بسیاری از سازشکاران با عوامفریبی از آن تحت عنوان "سوسیالیزم" و ... یاد کرده اند، فقر و گرانی و کمبود و تورم در ابعاد بسیار گسترده تری از قبل کمر مردم زحمتکش این کشور را در زیر پنجه های خونین خود می فشارد. اما این شرایط داخلی که خود توسط بورژوازی وابسته حاکم آفریده شده اند، در ترکیب با سیاستهای جدید و دخالتهای ضد انقلابی امپریالیستهای سلطه جو، وضعیت بسیار بغرنج و دهشتناکتری برای توده های تحت ستم ونزوئلا به وجود آورده است. امپریالیسم امریکا که از مدتها پیش به تلاش هائی به منظور تشدید تنش ها به نفع خود و تغییر رژیم در ونزوئلا دست زده بود، به سیاست ضد خلقی و تجاوزکارانه جدیدی دست زده که در نتیجه آن وضعیت ونزوئلا از روز جمعه (۲۵ جنوری) وارد مرحله جدیدی شده و این کشور را با خطر تهاجم نظامی امریکا مواجه کرده است. برای بررسی این تلاشهای امریکا، نگاهی می اندازیم به خلاصه رویدادهای ونزوئلا در آخرین روزهای جنوری ۲۰۱۹.

در روز چهارشنبه ۲۳ جنوری ۲۰۱۹ "خوان گوایدو" رئیس مجلس ونزوئلا و رهبر حزب دست راستی "اراده مردم" خود را "رئیس جمهور موقت" خواند و از ارتش خواست که از او حمایت کند. "نیکولاس مادورو" رئیس جمهور ونزوئلا که پس از چاوز به قدرت رسیده بلافاصله اعلام کرد که "گوایدو" با حمایت امریکا درصدد انجام کودتا است. او از مقامات امریکائی و حتی از "گوایدو" درخواست مذاکره کرد و در همان حال دستور خروج دیپلمات های امریکائی را از ونزوئلا داد. مادورو تقاضای خروج دیپلماتهای امریکائی را مجدداً در روز پنجشنبه تکرار کرد، و اعلام کرد که ونزوئلا سفارت خود در واشنگتن و همچنین کنسولگری هایش را می بندد و تمام دیپلمات های خود را از امریکا خارج می کند. امریکا از این موضوع برای ایجاد زمینه های درگیری با دولت مادورو استفاده کرد و به دیپلمات های خود دستور داد که از فرمان تخلیه سرپیچی کرده و ونزوئلا را ترک نکنند. با این سیاست زورگویانه و خلاف عرف بین المللی جاری، دولت امریکا عملاً از حضور دیپلمات های خود در ونزوئلا می تواند به عنوان بهانه ای جهت حمله نظامی احتمالی به ونزوئلا و اشغال آن کشور توسط ارتش خود استفاده کند. در این رابطه، سخنگوی کاخ سفید و "مارکو روبیو" سناتور جمهوریخواه که نقش مهمی را در سیاست دولت امریکا در رابطه با امریکای لاتین ایفاء می

کند، اطلاعاتی های هشدار آمیزی را مبنی بر "پاسخ سریع و قاطع" دولت امریکا علیه ونزوئلا در صورت اجرای حکم اخراج دیپلماتهای امریکائی، صادر کردند.

در روز جمعه، مادورو در یک کنفرانس مطبوعاتی در کاخ ریاست جمهوری اعلام کرد که دولت او با کودتائی روبه رو شده که توسط امریکا تأیید و تبلیغ و تأمین مالی شده است. او سپس درخواست مذاکره را تکرار کرده و اصرار ورزید که متوقف کردن روابط دیپلماتیک با واشنگتن، فروش نفت ونزوئلا به امریکا را متوقف نخواهد کرد. اما مقامات ایالات متحده امریکا اعلام کردند که دولت امریکا احتمالاً به حربه تحریم نفتی ونزوئلا نیز دست خواهد زد، حربه ای که منجر به نابودی هر چه بیشتر اقتصاد بیمار و زندگی طبقه کارگر و زحمتکشان ونزوئلا خواهد شد. "خوان گوایدو" نیز در همان روز جمعه، طی سخنرانی در یک تظاهرات در شرق کاراکاس هر گونه مذاکره با دولت کنونی را رد کرد و از ارتش ونزوئلا خواست که از او جهت سرنگون کردن مادورو حمایت کند. موضع ارتش، مسأله اصلی "خوان گوایدو" و حامیان امریکائی آنهاست، اما فرماندهان ارتش که تا کنون ستون دولت مادورو (و سلف او، هوگو چاوز) بوده و سهم بزرگی هم از وزارتخانه ها و پر سود ترین سازمان های دولتی دارند، هنوز (تا زمان نوشتن این مطلب) اعلام موضع نکرده اند.

دولت امریکا ادعا کرده است که مادورو حقانیتی به عنوان رئیس جمهور ندارد. اساس این ادعا، انتخابات ونزوئلا در ماه مه ۲۰۱۸ است که اکثریت جامعه (من جمله بخشی از اپوزیسیون دست راستی) آن را تحریم کرده بودند. تحریم آن انتخابات منعکس کننده انزجار وسیع مردم علیه حزب حاکم و همچنین علیه اپوزیسیون دست راستی بود. چرا که مردم ونزوئلا به خوبی در تجربه زندگی مادی شان درک کرده اند که هیچ یک از احزاب جیره خوار غالب و مغلوب در پی بر آوردن خواسته های بحق توده های تحت ستم نیستند.

پس از این که واشنگتن "خوان گوایدو" را به عنوان "رئیس جمهور موقت" به رسمیت شناخت و اعلام کرد که ریاست جمهوری نیکولاس مادورو "غیرقانونی" است، مایک پومپئو، وزیر امور خارجه امریکا، در جلسه روز شنبه ۲۶ جنوری شورای امنیت ملل متحد برای بررسی بحران سیاسی ونزوئلا شرکت کرد.

واقعیت این است که رجوع به شورای امنیت، یک رست تبلیغاتی است، در شورای امنیت روسیه و چین، حضور دارند که هر دو در تضاد با امریکا منافع اقتصادی و سیاسی گسترده ای در ونزوئلا دارند. آنها در صورت عدم تأمین منافع غارتگرانه خویش در این بخش از امریکای لاتین، قطعاً هر گونه قطعنامه ای که تصویب آن در شورای امنیت ملل متحد به کودتای ایالات متحده امریکا منجر شود را وتو خواهند کرد. در نتیجه، هدف از رجوع به شورای امنیت، نمایش درخواست حمایت از ملل متحد به منظور هموار کردن راه برای مداخله یک طرفه ایالات متحده امریکا در ونزوئلا می باشد.

واشنگتن تهاجم خود در همه عرصه ها علیه دولت مادورو را در حال حاضر تشدید کرده و جان بولتون، مشاور امنیت ملی اعلام کرده است که همه دارائی های دولت ونزوئلا در ایالات متحده امریکا (به خصوص سپرده های بانکی و همچنین املاک متعلق به شرکت "سیتگو") به دولت موقت "خوان گوایدو" منتقل خواهند شد. (۱)

شرکت تحلیلگر مالی "اس اند پی گلوبال" از قول منابع نزدیک به اپوزیسیون دست راستی ونزوئلا نقل قول کرده است که گوایدو از مدتی پیش در حال انتخاب هیأت مدیره جدیدی برای شرکت نفت "سیتگو" و فرستادن افراد خود برای اشغال دفتر مرکزی این شرکت در هوستون امریکا بود. (۲)

گلدمن ساکس نیز گزارش داده بود که قرار بود کودتای اقتصادی در شرکت نفت "سیتگو" همراه با اعلام قانون جدیدی صورت گیرد که ذخایر نفتی ونزوئلا را در معرض غارت مستقیم و شدیدتر امپریالیست ها قرار دهد. (۳)

واقعیت این است که یکی از مهمترین اهداف استراتژیک واشنگتن طی دو دهه گذشته، حفظ تسلط شرکت های نفتی امریکائی بر ذخایر نفتی ونزوئلا (بزرگترین ذخایر نفتی جهان) بوده است. از این روست که یکی از اولین اقدامات "رئیس جمهور موقت"، "خوان گوايدو" تحت حمایت ایالات متحده، کودتا در شرکت نفت ملی ونزوئلا است. در این رابطه، بانک انگلستان نیز در پیروی از واشنگتن، سد راه دولت ونزوئلا در تلاش برای خارج کردن ۱.۲ میلیارد دلار از ذخایر طلای خود در این بانک شده است. در ارتباط با اهداف استراتژیک، اقدامات اخیر واشنگتن، قطع نفوذ چین و روسیه در امریکای لاتین و قطع روابط اقتصادی، سیاسی و نظامی آنها با ونزوئلا می باشد. در نتیجه، عملیات تغییر رژیم در ونزوئلا که همزمان با اعلام تغییر موضع استراتژی امریکا در منازعه با چین و روسیه انجام شده، خطر درگیری بزرگترین قدرت های هسته ای در قاره امریکا را با خود به همراه دارد.

اپوزیسیون دست راستی ونزوئلا به نمایندگی "خوان گوايدو"، از حمایت مردمی برخوردار نبوده و هیچ تعهدی در تأمین حقوق دموکراتیک توده های مردم و طبقه کارگر ونزوئلا ندارد. به عکس، به قدرت رسیدن آنها قطعاً همراه با خونریزی سرکوبگرانه و تحت فرمان تحمیلات اقتصادی-سیاسی واشنگتن و سرمایه مالی جهانی خواهد بود. اما این به آن معنا نیست که حکومت فعلی آن کشور در سرکوب کارگران و زحمتکشان، دست کمی از رقبای دست راستی خود داشته باشد. هر دوی این جناح ها، بخشهای مختلف بورژوازی وابسته حاکم بر ونزوئلا می باشند که برای حفظ قدرت و تأمین منافع بزرگترین دار و دسته های غارتگر جهانی با یک دیگر بر سر حفظ قدرت به ستیز برخاسته اند. ستیزی که بدون شک نقش ارتش سرکوبگر ونزوئلا به عنوان ستون اصلی بقای بورژوازی حاکم در آن هر روز برجسته تر و سرنوشت ساز تر می شود.

کودتای در حال وقوع در ونزوئلا، اولین کودتا و دخالت مشابه دولت امریکا نیست. در سال ۲۰۰۲ دولت امریکا از کودتای نظامی حمایت کرد که توسط بخش هائی از ارتش و سرمایه مالی حاکم انجام شد. آنها برای ۴۸ ساعت هوگو چاوز را برکنار کرده و پدرو کارمونا (Pedro Carmona)، رئیس فدراسیون اتاق بازرگانی ونزوئلا را به عنوان "رئیس جمهور موقت" بر مسند قدرت نشاندند. دولت امریکا با این که دلیل معتبری مبنی بر "غیرقانونی" خواندن ریاست جمهوری چاوز (که دو سال قبل ظاهراً با بیش از ۶۰ درصد آراء انتخاب شده بود) نداشت، دستگیری چاوز را پیروزی "دموکراسی" در ونزوئلا اعلام کرد. در آن زمان پس از آن که بخشهایی از مردم در مخالفت با کودتا به خیابانها ریختند، کودتاچیان مجبور به عقب نشینی شدند و چاوز به کاخ ریاست جمهوری بازگردانده شد.

نگاهی به رسانه های مدافع دولت امریکا می تواند ما را با گفتمانهای امپریالیستی در رابطه با اقدامات اخیر این دولت در ونزوئلا بیشتر آشنا کند. به عنوان مثال هیأت تحریر نیویورک تایمز در سرمقاله اخیر، به حمایت از کودتای در حال وقوع در ونزوئلا و مسائل اجرائی آن پرداخته و به عنوان مثال این سؤال را طرح کرده است که "چگونه باید مادورو را بدون خونریزی برکنار کرد؟"، نیویورک تایمز با این که اذعان می کند که حمایت امریکا از اپوزیسیون دست راستی ونزوئلا "چشم انداز وحشتناک قتل عام را پیش روی دارد، به خصوص اگر ارتش از مادورو حمایت کند"، با این حال، از مداخله امپریالیستی حمایت کرده و نوشته است که "پشتیبانی دولت ترمپ از گوايدو بحق است". نیویورک تایمز توصیه کرده که با توجه به سابقه طولانی و خونین کودتاهای سازمان "سیا" و دیکتاتورهای تحت حمایت ایالات متحده امریکا در منطقه، دولت امریکا باید "به مثابه کشوری که در ائتلافی متشکل از کشورهای امریکای جنوبی و سایر کشورهای دموکراتیک مشارکت می کند، شناخته شود...". واضح است که در این توصیه همان واقعیتی پنهان شده است که مردم جهان در ارتباط با سیاست های امریکا در رابطه با عراق و دیگر کشورهای منطقه شاهد بودند یعنی در ونزوئلا هم "دموکراسی" اسم رمز "نفت و دیگر منافع امپریالیست ها" می باشد.

در "واشنگتن پست" نیز در سرمقاله مشابهی گفته شده که: "تا زمانی که زندگی امریکائی ها در معرض خطر قرار نگرفته و هیچ راه دیگری وجود نداشته باشد، مداخله نظامی احمقانه خواهد بود." حتی اگر سرپیچی دولت ترمپ از دستور دولت ونزوئلا برای بستن سفارت امریکا در کاراکاس را در نظر بگیریم، این خود دقیقاً بهانه ای برای چنین ادعائی است که "زندگی امریکائی ها در معرض خطر می باشد". لازم به تذکر است که دو حمله اشغالگرایانه پیشین ایالات متحده امریکا در امریکای لاتین یعنی در پاناما در دسمبر ۱۹۸۹ و گرانادا در اکتوبر ۱۹۸۳، به بهانه حفاظت از مقامات امریکائی صورت گرفت.

واشنگتن پست در سرمقاله مزبور نتیجه گیری می کند که تنها راه برای تغییر رژیم این است که "سربازهای ارتش از فرماندهان خود سرپیچی کرده و از "خوان گوايدو" پشتیبانی کنند". به واقع، واشنگتن پست از نقشه کودتای امریکا در ونزوئلا دفاع می کند.

امروز طبقه کارگر و توده های مردم تهیدست ونزوئلا با شرایط بحرانی دهشتناکی روبه رو هستند. چنین شرایطی در ونزوئلا محصول وابستگی دولت مادورو به سیستم امپریالیستی، بحران جهانی سرمایه داری و اعمال تحریم هائی به ونزوئلا توسط واشنگتن می باشد. در طی سالهای گذشته دولت مادورو در دفاع از سرمایه های امپریالیستی، جهت پرداخت بدهی های طبقه سرمایه دار وابسته به امپریالیسم حاکم به امپریالیست ها، سنگین ترین سیاست های ریاضت اقتصادی به کارگران و زحمتکشان این کشور تحمیل کرده است.

اقدام به کودتای امریکائی در ونزوئلا به وضوح نشان می دهد که در هیچ حوزه ای از دستگاه سیاسی ایالات متحده امریکا، با جنگ و تجاوز گری دولت امریکا در امریکای لاتین و نادیده گرفتن حق استقلال مردم کشورهای دیگر مخالفتی صورت نمی گیرد. رسانه های تبلیغاتی امپریالیستی هم نشان دادند که به توجیه اقدامات تجاوزکارانه دولت امریکا پرداخته و حتی از آن اقدامات به مثابه "نجات دهنده دموکراسی در ونزوئلا" ستایش نمودند. به عنوان مثال، سرمقاله ای در وال استریت ژورنال اقدام امریکائی گوایدو را عکس العمل کل ملت برای اصلاح "دموکراسی" خواند. این روزنامه در حالی که به احتمال مداخله مستقیم ایالات متحده اشاره کرده است می نویسد که: "آدم وسوسه می شود که فکر کند امریکا باید برای کمک به شورش، نیروی نظامی بفرستد، مثل پاناما در ۱۹۸۹" و ادامه می دهد که "اما مردم ونزوئلا باید خود آزادی خود را به دست بیاورند، و اگر آنها خودشان این کار را بکنند، بیشتر قدر آزادی خودشان را می دانند". منطقاً این منطق وال استریت ژورنال به این نتیجه گیری می رسد که اگر مردم ببازند و نتوانند "آزادی خود را" همسو با منافع امپریالیست ها و بر اساس تعریف آنها از "آزادی" به دست بیاورند، مسلماً امپریالیست ها به اشغال نظامی به عنوان یکی از راه های حفظ منافع خویش متوسل می شوند. همانطور که دولت امریکا بارها اعلام کرده "تمام گزینه ها روی میز است". این هم قابل ذکر است که حزب دموکرات امریکا که بر اساس ادعای "دخاله روسیه" در انتخابات ۲۰۱۶، مبارزه تبلیغاتی طولانی مدتی را علیه دولت ترمپ به راه انداخت، از حرکت کاخ سفید برای سرنگونی رئیس جمهور ونزوئلا حمایت کرده است.

بزرگترین رضایت و شادی از آن چه که در حال حاضر در ونزوئلا می گذرد، نصیب وال استریت شده است. به گفته رویتر، رویدادهای ونزوئلا به "سرمایه گذاران و معامله گران یک شانس نادر داده است" تا از خرید و فروش اوراق قرضه این کشور سودهای نجومی به جیب بزنند. برای کسب مافوق سود امپریالیستی و بریدن نان از گلو طبقه کارگر و توده های تحت ستم و گرسنه ونزوئلا، بسیاری از مرتجعین به اقدامات شدید و مؤثر دولت امریکا از جمله اشغال نظامی و جنگ و خونریزی در این کشور امید بسته اند. (لینک رویتر:

<https://www.reuters.com/article/us-venezuela-bonds-markets/venezuelas-political-crisis-spells-opportunity-for-bond-investors-idUSKCN1PI1IW>

آنچه امروز در ونزوئلا می گذرد، درسی برای طبقه کارگر و زحمتکشان و دیگر توده های ستمدیده ایران نیز است، چرا که مردم ما نیز همچون زحمتکشان ونزوئلا، در مبارزاتشان برای "نان، کار، آزادی" با دشمن مشترک یعنی امپریالیسم و بورژوازی وابسته در کشور خود مواجه می باشند. رویدادهای ونزوئلا نشان می دهند که تنها راه خروج از بحران وحشتناکی که توسط امپریالیستها و بورژوازی وابسته در کشورهای تحت سلطه ای مثل ونزوئلا و ایران و ... غیره ایجاد شده، یک انقلاب اجتماعی به رهبری طبقه کارگر است. تنها راه برای خنثی کردن خطر مداخله نظامی امپریالیست ها، بسیج انقلابی توده های مردم در جریان یک مبارزه مسلحانه و از این راه تأمین رهبری طبقه کارگر می باشد. بسیج مسلحانه انقلابی و مستقل از طبقه حاکم و اربابان رنگارنگ آنها به طبقه کارگر این کشور این توانایی را خواهد داد که در جهت قطع منافع سرمایه داران داخلی و خارجی و برقراری کنترول طبقه کارگر آگاه و انقلابی بر صنایع نفتی و دیگر ثروتهای کشور قدم های کاملاً مؤثری بر دارد. تنها یک انقلاب اجتماعی که ریشه اصلی فقر و فلاکت توده های تحت ستم یعنی سلطه امپریالیستی در تمام اشکال آن را هدف گرفته باشد نهایتاً قادر به حل اساسی و دمکراتیک بحران جاری در ونزوئلا خواهد گشت.

جنوری ۲۰۱۹